

Jeugdhulp, hoe zit het ook alweer?

Informatieve bijeenkomst
gemeenteraad
10 februari 2021

Inhoudsopgave

Jeugdwet

Uitvoering Groningen,

Samenwerking regio

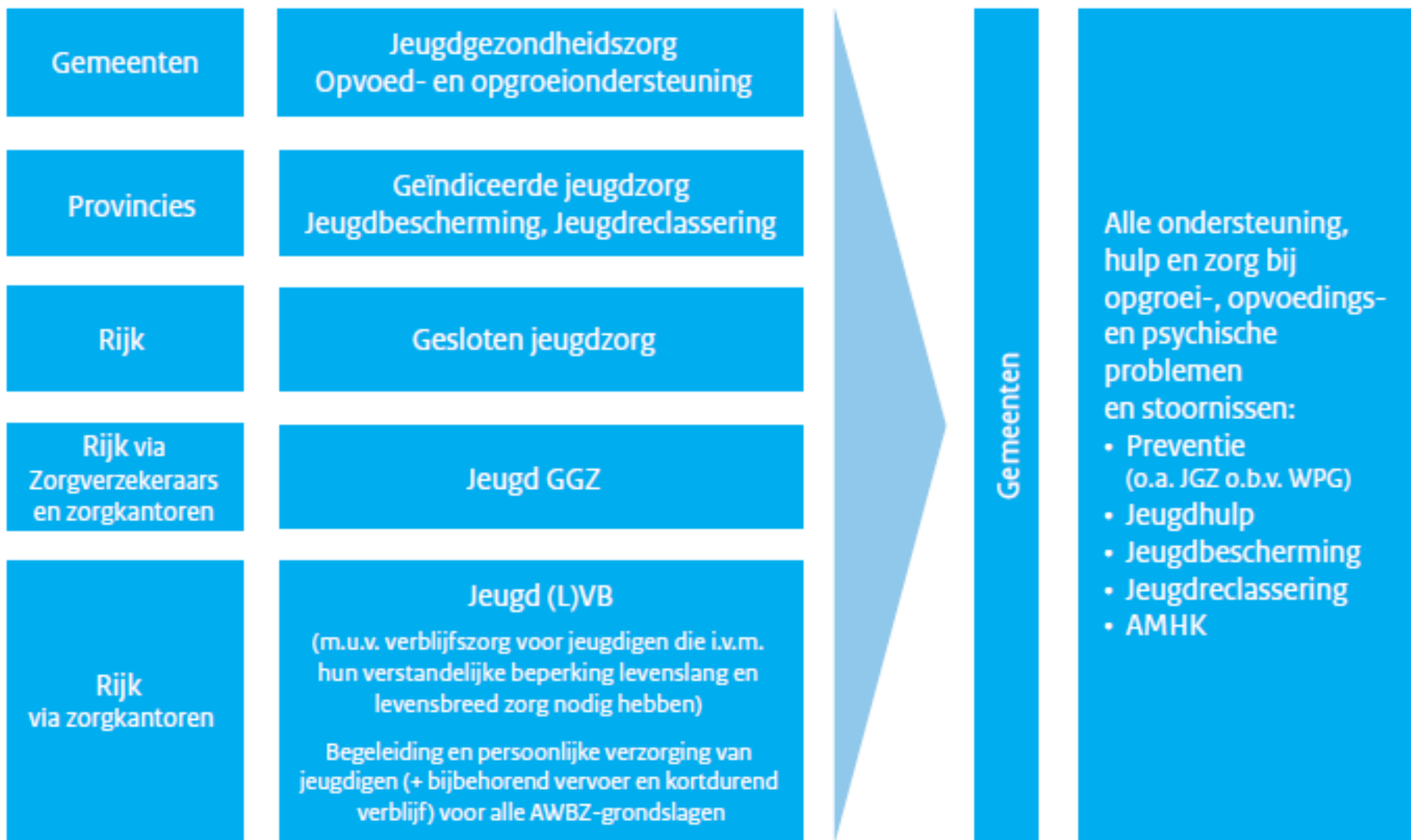
Huidige Inkoop hoe wat

Ervaringen/ bevindingen met de Jeugdwet

- Groningen: cijfers en kwaliteit
- Landelijke ontwikkelingen: AEF, SCP, NVO
- Wachtlijsten

Jeugdstelsel tot 2015

Jeugdwet

Definitie Jeugdhulp

- Ondersteuning van en hulp en zorg, niet zijnde preventie, aan alle personen van 0 tot 18 jaar en hun ouders;
- Bij het verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige;
- Of opvoedingsproblemen van ouders.

Jeugdwet: doel en effect

Doel:

Jeugdstelsel vereenvoudigen, effectiever en efficiënter maken om:

- **eigen kracht** van jeugdigen te versterken en
- **probleemoplossend vermogen** van jeugdigen en hun sociale omgeving te vergroten

Effect:

Jeugdigen groeien gezond, veilig en kansrijk op

Uitgangspunten in de Jeugdwet

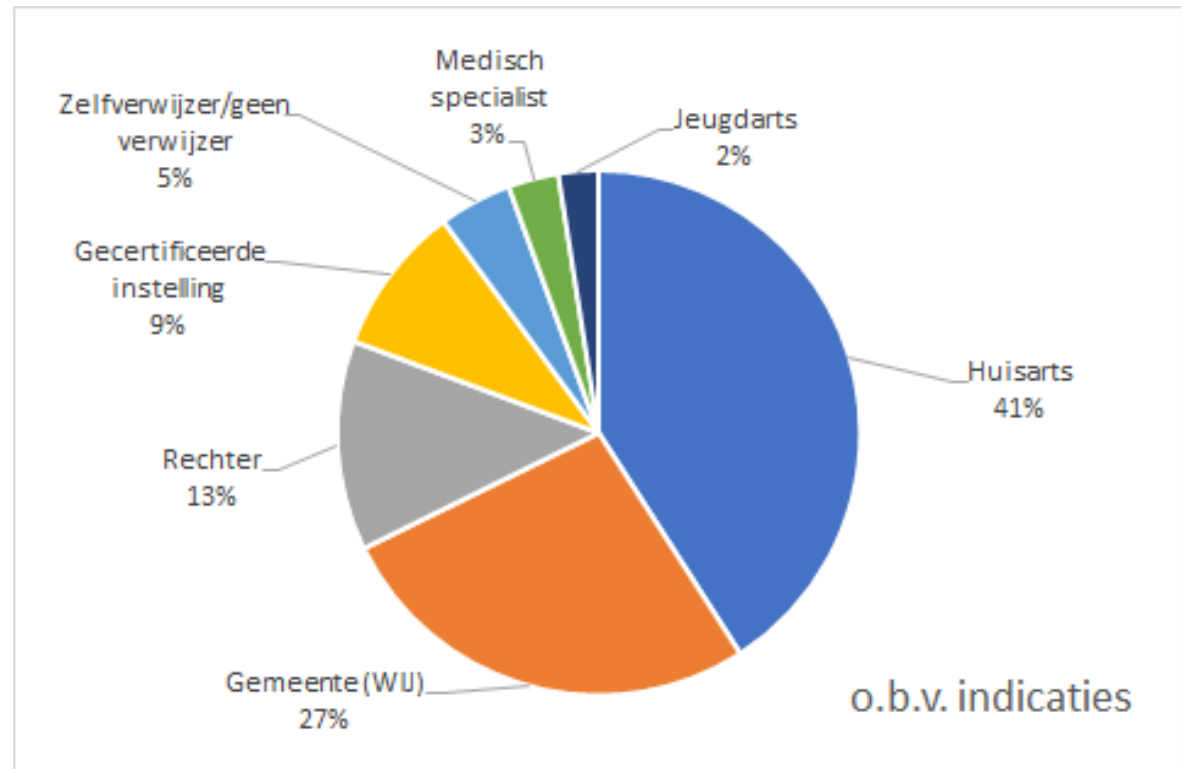
- Vroegtijdig signaleren, preventie en bieden lichte hulp, voorkomt zwaardere hulp.
- Organiseren van hulp dichtbij de burgers.
- Aansluiten bij de eigen mogelijkheden jeugd en gezinnen.
- Integrale werkwijze.
- Eerder afschalen naar minder zware hulp of naar het normale leven
- Demedicaliseren en normaliseren.
- Meer ruimte voor professionals

Gemeentelijke taken jeugdhulp

- Verantwoordelijkheid voor gehele jeugdhulp
- Regie en financiering
- Toegang en uitvoering lichte hulp (WIJ Groningen)
- Organisatie en inkoop specialistische jeugdhulp (regionaal via RIGG)
- Backofficetaken (administratie, van zorgtoewijzing tot betaling aanbieder)
- Afstemming en (zo nodig regisseren) met ketenpartners onderwijs, welzijn, zorg, OOV, huisvesting, werk en inkomen

Verwijzers

- Gemeentelijke toegang (WIJ)
- Huisartsen
- Jeugdartsen (GGD)
- Rechter
- GI (jeugdbescherming en reclassering)
- Medisch specialisten

Kengetallen

- Aantal jeugdigen 0 t/m 17 jaar op 1-1-2020 34.400
- Aantal jeugdigen met jeugdhulp 2019: 5.500
- Totale kosten jeugdhulp 2019: 72,5 m euro
- Rijksbudget jeugdhulp 2019: 59,7 m euro
- Middelen vanuit het Rijk onvoldoende: 12 - 13 m euro

Jeugdhulp: hoe zit het ook alweer?

Transformatiemeetlat Jeugdhulp Regio Groningen

1

Staat het belang van de jeugdige voorop?

2

Zijn jeugdigen en/of ouders betrokken?

3

Draagt het bij aan minder regeldruk voor professionals?

4

Draagt het bij aan de versterking van eigen kracht en verantwoordelijkheid van jeugdige en/of ouders?

5

Draagt het bij aan het normaliseren en ontzorgen?

6

Draagt het bij aan een betere samenwerking: 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur?

7

Draagt het bij aan Jeugdhulp dichterbij (t)huis?

8

Is er sprake van de juiste zorg op het juiste moment, ook voor de complexe doelgroep?

9

Draagt de aanpak bij aan kostenbeheersing?

Wat doen we nu samen met andere Groninger gemeenten

Inkoop jeugdhulp door Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten (RIGG)

- Bestuurlijk: GR PG&Z, samenwerking 10 Groninger gemeenten
- DB PG&Z heeft mandaat voor inkoop
- Uitvoering door RIGG: Inkoop en contractmanagement jeugdhulp, monitoring en advisering, www.rigg.nl

- Uitvoering Transformatie- agenda
- Verbeteragenda GI
- Beleidsontwikkelingen, projecten
- Voorbereiding van de nieuwe inkoop 2022
- Norm voor opdrachtgeverschap
- Bovenregionale kwesties: o.a. kleinschalige voorzieningen, Poortje, JENN

Pyramide

Huidige inkoop situatie

landelijk

LTA – landelijk gecontracteerde aanbieders

boven-
regionaal

JeugdzorgPlus

regionaal

Ambulante begeleiding en behandeling, specifieke doelgroepen, advies, logeren/respijtzorg, verblijf/opname, dagbesteding/dagbehandeling, intensief ambulante 180 aanbieders

Spoed voor jeugd consortium

JB
JR
Enkele aanbieders

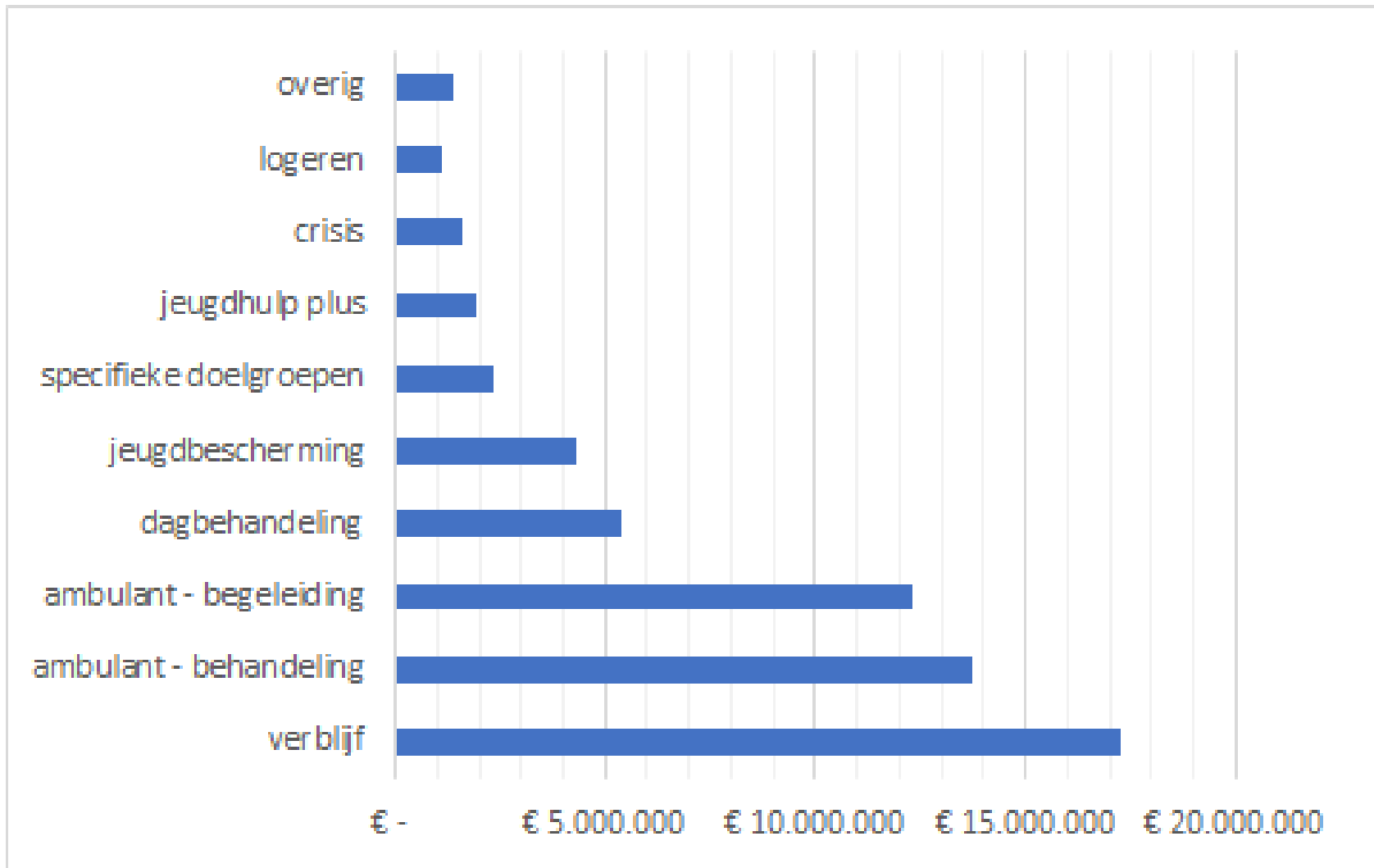
lokaal

Toegang en lichte begeleiding
WIJ Groningen

Lichte begeleiding
Team050

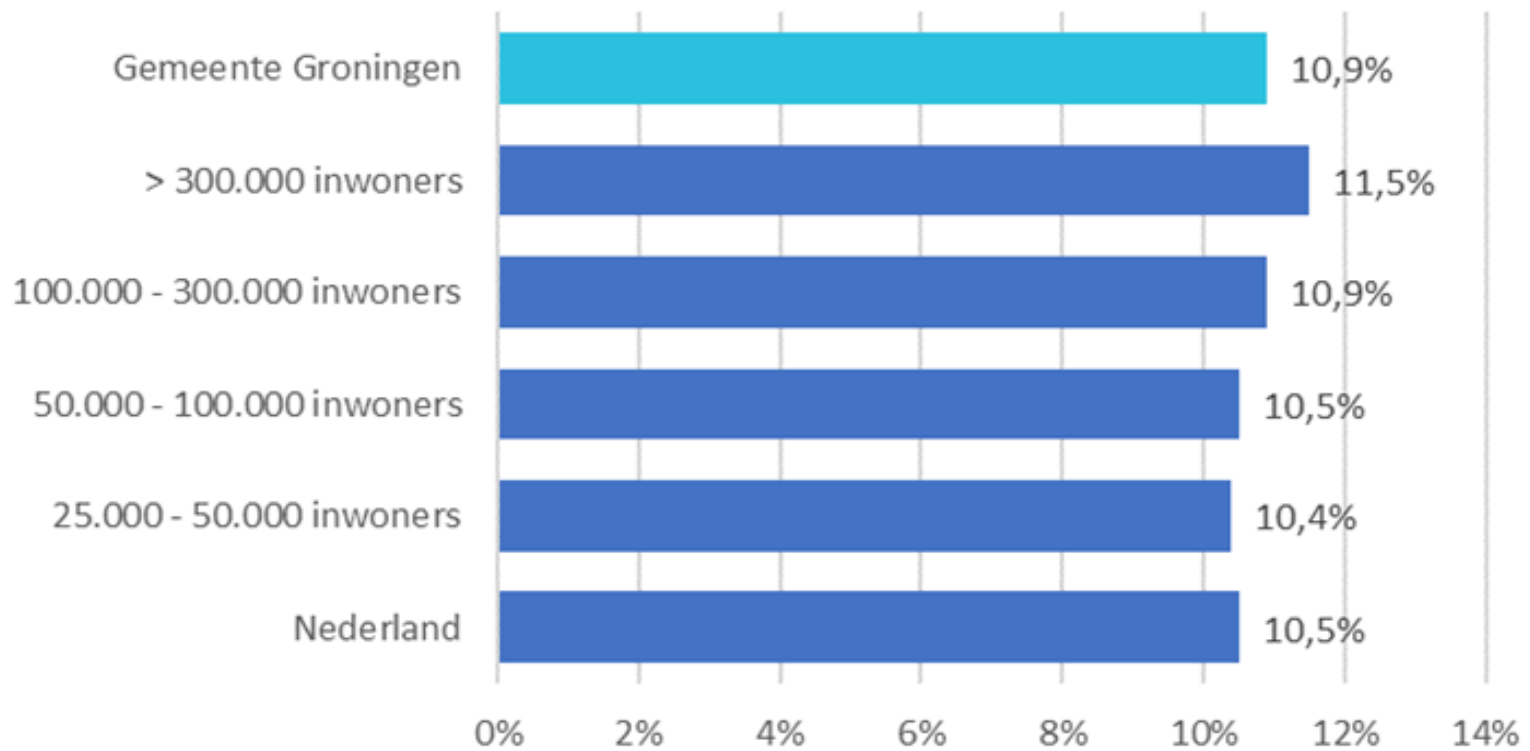
Preventie

Producten

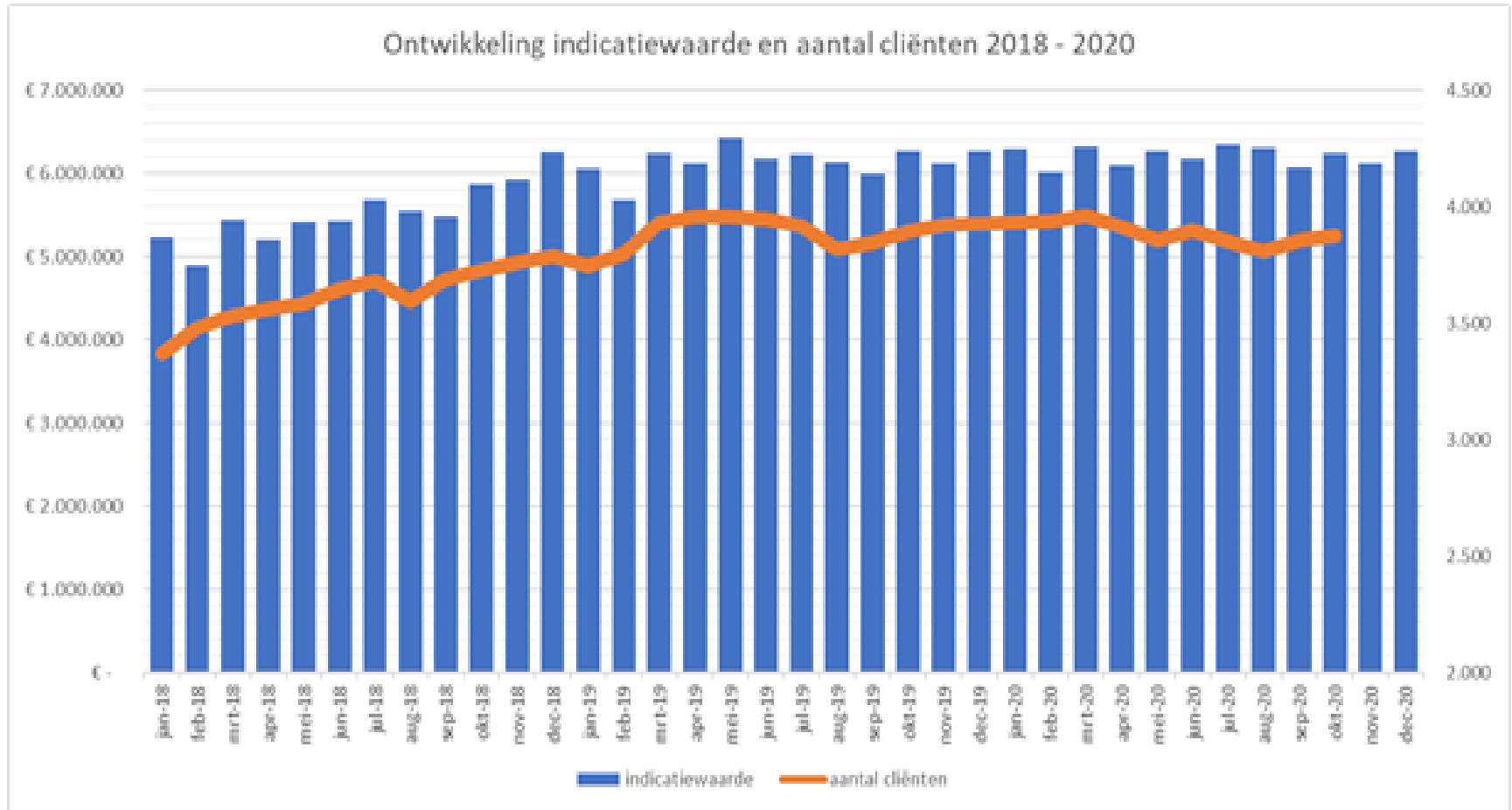

Vergelijking met andere gemeenten

Jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp - 2de helft 2019

Ontwikkeling 2018 - 2020

Wachlijsten en wachttijden in de jeugdhulp (1)

Algemeen

- Klein onderzoek nav. vragen in de raad, 11 aanbieders, beeld verschilt per aanbieder en behandelvorm
- Wenswachtenden, wachlijsten niet per definitie negatief
- Crisis gaat altijd voor, zorgt voor langer wachten niet spoedeisende casuïstiek
- Oorzaken wachttijden met name gebrek aan doorstroming hulpvragers en gebrek aan (goed opgeleid) personeel en doorstroming personeel
- Ontregeling gezinnen door Corona

WIJ

- Hogere instroom, kleinere en tragere uitstroom o.a. door wachlijsten jha.
- Gevolg: wachtlijst bij toegang en bieden meer lichte begeleiding

Behandeling

- Wachttijd 2 – 5 maanden
- Door spoed, indicaties en administratie

Begeleiding

Max. 1 maand wachttijd

Verblijf

- Wachttijd 3 – 12 maanden
- Toename complexe problematiek
- Ontregeling gezinnen door Corona
- Te weinig doorstroming vanuit jeugdhulp vanwege woningtekort en bureaucratische belemmeringen

Wachlijsten en wachttijden (2)

Pleegzorg

- Geen wachtlijst en wachttijd
- Tekort aan pleeggezinnen > gevolg voor passende matching: meer ondersteuning nodig, plaatsing buiten regio of residentieel

Gecertificeerde Instellingen

- Jeugdigen hebben binnen 5 werkdagen het eerste contact met een (gezins)voogd
- 75% van de 17 jeugdigen hebben geen passend hulpverleningsaanbod op het gebied van wonen.

Wensen m.b.t. nieuwe inkoop jeugdhulp

- Indicatieloos werken en administratieve ballast verminderen
- Eerder betrekken aanbieders, korte lijnen
- Flexibele integrale samenwerking is nodig om zwaardere problematiek bij kinderen te voorkomen
- Werven en ondersteunen van pleegouders

Wat doen we al om wachtlijsten te beperken

Korte en middellange termijn

1. Huidige inkoop: geen budgetplafonds, PxQ financiering
2. Voornemen nieuwe inkoop: beperking administratie en indicaties
3. Pilot flexibiliteit complexe zorg
4. Project stapeling Sociaal domein (casuïstiek)
5. Extra inzet formatie WIJ t.b.v. toegang
6. Pilot Team050: TOM
7. GI's: verhoging tarieven, verbeterplan, verbetering samenwerking met aanbieders en toegang
8. Maatwerktafel Onder Dak
9. Diverse casustafels (o.a. bij WIJ)

Lange termijn

1. Stuurgroep en Kernteam wonen en zorg: DMO, Stadsontwikkeling, reg. overleg gemeente en woningcorporaties over knelpunten en oplossingen
2. Flexwonen (500-1000 flexwoningen)
3. Samenwerking tussen EZ, Werk in Zicht, zorg- en onderwijs instellingen, Zorgplein Noord, Ondernemerstrefpunt en de LifeCooperative: overleg over bundeling kennis en opleiding t.b.v. behoud en aantrekken personeel (plan: 1 of 2 gezamenlijke pilots)

Jeugdhulp: hoe zit het ook alweer?

Landelijke ontwikkelingen en invloed

- Inspectie Rapport over GI (2019)
- Kamerbrief november (november 2019)
- Verbeterplan GI: rol gemeenten
- Wetswijzing in voorbereiding
- Norm voor Opdrachtgeverschap

Financieel

- Grote tekorten bij gemeenten vanaf 2017
- Onderzoek ontstaan kosten
- Opdracht: onderzoek inzage structurele kosten

Uitkomsten landelijke rapporten

Rapport Stelsel in groei (AEF) en SCP

- Uitgaven gemeenten is 1,6 tot 1,8 miljard meer dan inkomsten.
- Oorzaken: jeugdigen blijven langer in jeugdhulptrajecten, hierdoor stijgt het volume, de prijs per client is omhoog gegaan. Er is minder uitstroom bij verblijf.
- Enkele doeltreffende maatregelen gevonden die tekorten wat terug dringen
- Verwachtingen tav doelen Jeugdwet (en sociaal domein) te hoog:
 - preventie leidt niet direct tot minder kosten jeugdhulp
 - zelfredzaamheid en eigen kracht kent zijn grenzen
- Naast financiële middelen vanuit rijk ook andere maatregelen nodig.
- Veel oplossingen ligt vaak in het financiële (schuldenproblemen)
- Wijkteams werken te weinig outreachend en bieden nog te weinig jeugdhulp
- Meer aandacht voor kwetsbaren nodig

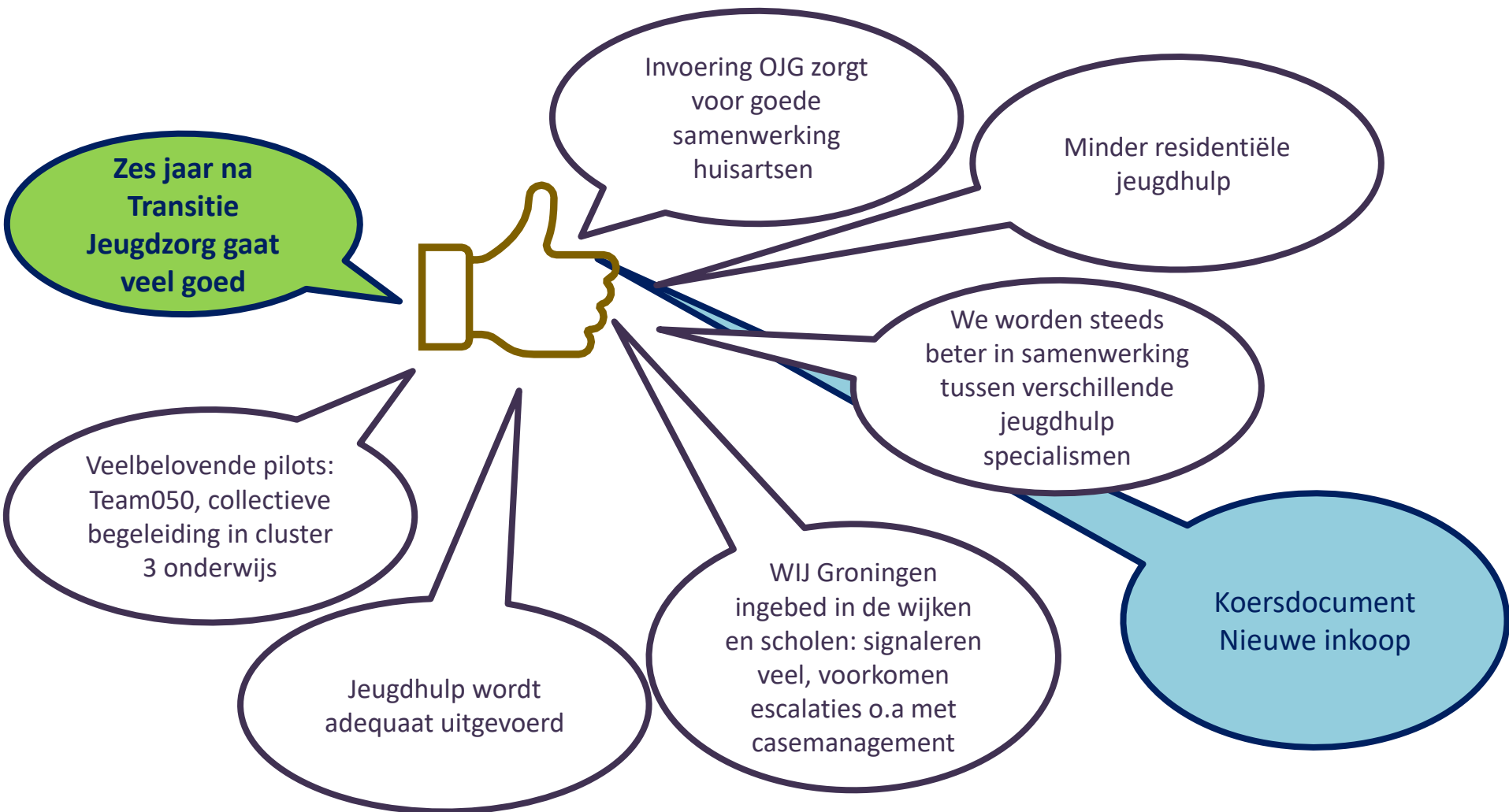
Opgaven voor komende jaren volgens SCP en AEF rapport

- Denk vanuit de burger
- Geef meer prioriteit aan kwetsbare groepen: outreachend werken, wachtlijsten aanpak, oog voor effecten corona
- Verminder complexiteit van regelgeving
- Drie maatregelen die kunnen bijdragen aan minder kosten:
 - ❖ Investeer in OJG
 - ❖ Laat wijkteam ook jeugdhulp zelf direct uitvoeren
Versterk ook de kwaliteit van de toegang
 - ❖ Verplaatsen van jeugdhulp in groepsverband naar reguliere kinderopvang en BSO met extra ondersteuning.
- Landelijke politiek: ga discussie aan over niveau van voorzieningen en inkomensafhankelijke bijdrage

Jeugdhulp: hoe zit het ook alweer?

Waar we staan we

Waar staan we

**De echte
transformatie
moet nog steeds
op gang komen**

Nog steeds ...

- wachten veel jeugdigen en gezinnen te lang op passende ondersteuning
- Stijgende kosten bij een stabiel aantal jeugdigen in zorg
- medicaliseren in plaats van afschalen
- Zijn werkwijzen star, complex en tijdrovend
- Zijn er wachtlijsten
- Impact corona op complexiteit problematiek

Voortschrijdend inzicht

- Financiering en inkoop nodigen nu niet uit tot samenwerking
- AEF adviezen financiële beheersbaarheid
- SCP inzichten
- Regionale ontwikkelingen, bestuurlijke conferentie
- Norm voor Opdrachtgeverschap

Koersdocument en verder

4 leidende principes

1. Gewoon DOEN
2. Gewoon EENVOUDIG
3. Gewoon THUIS en DICHTBIJ
4. En VEILIG

5 ambities

1. Buurten hebben sterke sociale basis, preventie, sociaal domein breed
2. Kinderen groeien thuis en veilig op, zorg voor ouders en kind
3. Jeugdhulp sluit aan bij leefwereld en is altijd samenhangend in de buurt beschikbaar
4. Op/nabij school de hulp die nodig is
5. Passende zorg bij overgang naar 18+

Komende stappen

Proces inkoop 2022 en verder

- Vertalen van de hoofdlijnen koersdocument
- Regionale werkconferentie 19 februari
- Beeldvormende sessie raad 3 maart
- Meningsvormende sessie raad 10 maart

Jeugdhulp: hoe zit het ook alweer?

